

Lingüística General i Aplicada (Logopèdia)

Sergio Balari

Febrer 2005

COGNOMS _____ NOM _____
DNI _____ GRUP _____

Bloc 1			
	Exercici 1		
Bloc 2	Exercici 2		
Total			

Aquest examen consta de dos blocs diferents i es puntua sobre 50. En el primer bloc hi ha 20 preguntes de tipus cert/fals amb un valor d'un punt cadascuna (total: 20 punts); les preguntes errònies o no contestades tenen un valor de 0 punts. El segon bloc consta de dos exercicis de 15 punts cadascun.

BLOC 1

Marqueu la resposta que creieu convenient: si considereu que la pregunta és certa, poseu una creu a la casella marcada amb la lletra C i, si considereu que és falsa, poseu-la a la casella amb la lletra F.

Pregunta N.	C	F
01. Des del punt de vista perceptiu, les variacions de to en un so correlacionen amb variacions en l'amplitud d'ona		
02. Anomenem freqüència fonamental d'un so el valor de freqüència de l'harmònic més intens del primer formant.		
03. En un so complex amb quatre harmònics, la freqüència fonamental és 50Hz; llavors, les freqüències dels altres tres harmònics seran 100Hz, 150Hz i 200Hz, respectivament.		
04. Des del punt de vista articulatori, els sons [ç, ʝ, ɲ, ʒ, ʝ] poden caracteritzar-se com a consonants palatals.		
05. Una consonant retroflexa només pot ser fricativa.		
06. Les consonants pulmòniques són aquelles que es produeixen amb un corrent d'aire egressiu.		
<i>passa a pàgina següent</i>		

Pregunta N.	C	F
• Les vocals [i, y] es classifiquen com a vocals anteriors i tancades; les vocals [i, ʊ] com a centrals i tancades; i les vocals [u, u] com a posteriors i tancades. Amb aquesta informació responeu les preguntes 07–10:		
07. Totes aquestes vocals tindran, necessàriament, la mateixa freqüència fonamental.		
08. Totes aquestes vocals mostraran, necessàriament, un primer formant en una zona de baixa freqüència de l'espectre.		
09. El segon formant de [i] tindrà una freqüència més alta que el de [i] i el d'aquesta darrera serà més alt que el de [u].		
10. El segon formant de [y] tindrà una freqüència més baixa que el de [u] i el d'aquesta darrera serà més baix que el de [u].		
11. En alemany, la forma <i>den</i> de l'article definit pot ser acusatiu, masculí, singular o datiu, plural. En casos així parlem de formes sinònimes.		
12. Dos sons en variació lliure sempre són al·lòfons.		
13. La variació que observem en la realització del sufix de plural /-s/ en anglès, en formes com ara do[gz] (sing. do[g]) i do[ks] (sing. do[k]), ens suggereix l'existència d'un procés d'assimilació regressiva de la sonoritat.		
14. Un procés d'harmonia és aquell pel qual totes les vocals d'una mateixa paraula fonològica passen a compartir un o més trets articuladoris, com ara l'anterioritat o la labialitat.		
15. Els termes <i>aïllant</i> i <i>polisintètic</i> fan referència a llengües o construccions amb unes característiques morfològiques específiques.		
16. La concordança i el cas morfològic són dues estratègies que ens permeten d'identificar la relació gramatical que existeix entre un nucli i els seus complements.		
17. La concordança i el cas són estratègies incompatibles: la presència de l'una comporta l'absència de l'altra, i viceversa.		
18. Les llengües VSO són, totes, llengües d'ordre rígid.		
19. En l'enunciat <i>Demà arribarà en Joan</i> , el constituent <i>en Joan</i> és el subjecte.		
20. En l'enunciat <i>Demà arribarà en Joan</i> , el constituent <i>Demà</i> no és un complement.		

BLOC 2

Problema 1: L'ulwa és una llengua indígena de la costa atlàntica de Nicaragua. En aquesta llengua, els possessius són afixos que segueixen una pauta d'afixació molt regular. A continuació teniu el paradigma complet d'afixos possessius en ulwa:

1 ^a singular	ki	<i>meu/meva</i>
2 ^a singular	ma	<i>teu/teva</i>
3 ^a singular	ka	<i>seu/seva</i>
1 ^a plural exclusiu	kina	<i>nostre/nostra (meu i seu)</i>
1 ^a plural inclusiu	ni	<i>nostre/nostra (meu i teu)</i>
2 ^a plural	mana	<i>vostre/vostra</i>
3 ^a plural	kana	<i>seu/seva</i>

Seguidament, teniu un exemple de formació del possessiu d'un nom. Noteu que la tilde marca la posició de l'accent en la paraula i que els dos punts després d'una vocal indiquen que aquesta és llarga:

sú:lu	<i>gos</i>	sú:kinalu	<i>el nostre gos (meu i seu)</i>
sú:kilu	<i>el meu gos</i>	sú:nilu	<i>el nostre gos (meu i teu)</i>
sú:malu	<i>el teu gos</i>	sú:manalu	<i>el vostre gos</i>
sú:kalu	<i>el seu gos</i>	sú:kanalu	<i>el seu gos</i>

Ara observeu les dades següents tenint present que, en ulwa, les úniques síl·labes possibles són CV, CV:, CVC i VC:

bás	<i>cabell</i>	báska	<i>el seu cabell</i>
ásna	<i>roba</i>	áskana	<i>la seva roba</i>
saná	<i>cèrvol</i>	sanáka	<i>el seu cèrvol</i>
siwának	<i>arrel</i>	siwákanak	<i>la seva arrel</i>
aná:la:ka	<i>barbeta</i>	aná:kala:ka	<i>la seva barbeta</i>

1. A la vista de les dades sobre la formació del possessiu en ulwa, com classificaríeu l'afix possessiu en aquesta llengua? Com un prefix, un sufix, un infix...? [4 punts]
2. Com podeu comporvar, la pauta d'afixació és molt regular. Si haguéssiu d'especificar una regla de formació del possessiu en ulwa, com la formularíeu? (No cal que la formalitzeu, limiteu-vos a enunciar el principi que segueix el procés.) [7 punts]
3. Apliqueu la regla que heu enunciat a 2 per formar les formes possessives de tercera persona del singular de les paraules següents: [4 punts]

kí:	<i>pedra</i>	karásmak	<i>genoll</i>
sapá:	<i>front</i>	kulúluk	<i>(ocell) picot</i>

Problema 2: El misquito és una llengua de la família misumalpana parlada a la costa atlàntica dels actuals Nicaragua i Hondures. En aquesta llengua, certs verbs presenten formes lleugerament diferents d'acord amb uns principis que heu de descobrir en aquest problema. A continuació teniu algun exemple d'aquestes alternances, que anomenarem variant A i variant B:

	A	B
<i>bullir</i>	pyaw-	pyak-
<i>trencar</i>	kriw-	krik-
<i>assecar</i>	baiw-	baik-
<i>fondre</i>	slilw-	slilk-

A diferència de les traduccions catalanes, les formes en misquito no són en infinitiu i poden completar-se amb morfs que indiquen temps verbal (això és el que vol indicar el guionet), com ara *-an*, que denota temps passat. Observeu ara les següents frases en misquito on apareixen les dues variants del verb ‘trencar’:

(1) waitna ba dus ba ra krik-an
home ART bastó ART AC trencar-PASSAT

(2) dus ba kriw-an
bastó ART trencar-PASSAT

Les abreviatures ART i AC signifiquen ‘article’ i cas ‘acusatiu’, respectivament. Si un sintagma nominal no porta marca de cas, heu de considerar que és nominatiu (i, per tant, subjecte). L'ordre de paraules bàsic en misquito és SOV i, com mostren les glosses, els noms precedeixen els articles dins el SN. Per altra banda, en aquesta llengua el verb no mostra concordança amb cap dels seus complements. Tenint present tota aquesta informació, responeu les preguntes següents:

1. Doneu una oració gramatical en català (en castellà també funciona) amb el significat de (??) en misquito i una altra amb el mateix significat que la de (??), tenint present que aquesta darrera no és passiva (i, per tant, la traducció correcta no és ‘el bastó va ser trencat’). [3 punts]
2. En el ben entés que les variants A i B d'un verb en misquito estan relacionades, com expressaríeu aquesta relació? Per respondre, cal que utilitzeu conceptes com ara ‘diàtesi’, ‘veu’ i ‘estructura argumental’. [5 punts]
3. En què es diferencien el misquito i el català (o el castellà) pel que fa a la manera d'expressar morfològicament l'alternança il·lustrada? Més concretament, com explicaríeu l'alternança [k]/[w] en les formes verbals del misquito. [4 punts]
4. Un altre verb en misquito que mostra l'alternança entre les variants A i B és *banghkan* (‘va omplir’), que seria la forma del passat usada en oracions equivalents a la catalana “l'home va omplir el gerro”. Quina seria l'arrel del verb ‘omplir’ en misquito? Quina la seva variant A? Quina la seva variant B? [3 punts]